

РЕЦЕНЗИЯ

от Джеймс Бориславов Йоловски,

доцент във Висшето училище по застраховане и финанси, доктор по икономика

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

докторска програма „Финанси, застраховане и осигуряване“

Автор: *Владимир Владимиров Милев*

Тема: *Финансиране на неправителствения сектор по време на кризи*

Научен ръководител: *проф. д-р Даниела Бобева, катедра „Финанси и застраховане“, ВУЗФ*

1. Общо описание на представените материали

№ 522 от 18.10.2023.г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Финансиране на неправителствения сектор по време на кризи“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма „Финанси, застраховане и осигуряване“. Автор на дисертационния труд е Владимир Владимиров Милев – докторант в самостоятелна форма на обучение към катедра „Финанси и застраховане“ на ВУЗФ с научен ръководител проф. д-р Даниела Бобева.

Предадените от Владимир Милев материали включват документи по представен опис: дисертационен труд; автореферат; справка за изпълнението на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „доктор“; декларация за оригиналност и достоверност; списък; пълен текст резюмета на публикациите по темата на труда – 3 бр. статии; автобиография.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Владимир Милев е роден на 21.11.1992 г. Придобива степени „бакалавър“ и „магистър“ в СУ „Св. Климент Охридски“. От 31.03.2022 г. е зачислен в докторска програма „Финанси, застраховане и осигуряване“ на обучение във ВУЗФ в самостоятелна форма. Отчислен е с право на защита съгласно Заповед №263/27.06.2023 г. на Ректора на ВУЗФ. Владимир Милев има професионален опит в нестопанския сектор, който съществено допринася за разработването на дисертационния труд.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Тематиката, свързана с нестопанския сектор, вече не е толкова нова, но остава актуална най-вече поради твърде ограничения кръг на изследвания у нас в тази област (както и докторантът отбелязва). Същевременно Владимир Милев се спира върху конкретен проблем – финансирането на сектора по време на кризи. Той е напълно актуален, доколкото в последните години кризи от различно естество възникват все по-често, а вследствие на глобализацията често придобиват световен мащаб. Считам тематиката за актуална и значима и приемам, че докторантът е аргументирал това твърдение в труда.

В увода са представени също предметът, обектът, целите, задачите, тезата и хипотезите на изследването, както и ограниченията на проучването. Считам, че всички те са правилно формулирани. Обект на изследването е финансирането на неправителствените организации в България, а предмет – ефектите от кризите върху финансирането, процесите свързани с него, както и предизвикателствата пред него. Коректно е формулирана основната теза на изследването, както и хипотезите, чрез която да бъде проверена. Изпълнението на определените изследователски задачи гарантира постигането на поставената цел и на приноси с научен и приложен характер.

4. Познаване на проблема

Считам, че Владимир Милев познава задълбочено проблематиката на изследването в дисертационния труд. Позицията ми е подкрепена въз основа на личните ми впечатления от докторанта, а също и от образованието и професионалния му опит в представената автобиография. В допълнение осъществено информационно осигуряване включва над 100 източника от различно естество – актуални научни публикации, нормативна уредба, литература с теоретичен и методологически характер.

5. Методика на изследването

Авторът използва широк кръг от качествени и количествени методи. Те са подробно описани в увода, като коректно е посочено за кои части от дисертационния труд са приложени. Считаю, че подобраният инструментариум е напълно достатъчен за успешното изпълнение на изследователските задачи и проверката на поставените хипотези.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 170 печатни страници, от които основният текст е 161 страници и е включено приложение – анкетна карта. В авторови страници обемът е сходен.

Първата глава на труда – „Същност, възникване и специфика на неправителствените организации и тяхното финансиране“, е разгърната в приблизително 47 стр. Тя има научно-теоретичен характер и е посветена на същността на нестопанските организации. Тази по-обща тематика успешно е пречупена през призмата на особеностите им като фактор при привличането на финансиране. Считаю, че логическият преход от общото към частното и конкретно към тематиката на втора глава е успешно реализиран. В главата успешно е реализирана първата изследователска задача.

В рамките на Втората глава на труда „Механизми за финансиране на неправителствените организации“ е осъществен преход от научно-теоретичен към научно-приложен характер. Тя съдържа основни положения, свързани със същността и източниците на финансиране в сектора. Във втората ѝ част се преминава към практически ориентирани аспекти – управление на финансирането и иновативно финансиране. Обемът на Втора глава е приблизително 59 стр.

Трета глава – „Финансиране на неправителствения сектор по време на кризи – предизвикателства и възможности“ също се характеризира с научно-приложен характер. В рамките ѝ е проведено емпирично изследване сред 50 организации. В нея е осъществен критичен анализ на съвременни методологии. Общият и обем е 35 стр. Емпиричното изследване е осъществено в по-отдалечен във времето период, но по-близък до непосредствените последици от пандемията от COVID-19. Същевременно критичният анализ на възможностите за гъвкава трансформация на нестопанските организации е оригинален и стойностен. Важно е да се отбележи, че за целите на различни други анализи в труда, докторантът е използвал множество емпирични данни с различен характер.

В заключението авторът потвърждава своите хипотези, чрез което доказва основната си теза. Считам, че изследователските задачи са изпълнени, с което е реализирана и целта на изследването. В резултат са формулирани приноси с научно-приложен характер.

Някои единични виждания на автора не съответстват напълно на моите лични разбирания. Въпреки това те са достатъчно задълбочено обосновани в дисертационния труд. По тази причина не бих могъл да приема, че това обстоятелство има отношение към достойнствата на предложеното научно изследване.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приемам формулираните от докторанта пет приноса с научно-приложен характер. Считам, че с оглед осъщественото изследване те безспорно са заслуга на автора. Личното ми мнение е, че най-висока научно-приложна стойност имат два от тях. Първо, аргументирането на парадокса, че по време на кризи нестопанските организации изпитват по-силна нужда от финансиране, тъй като дейността им става по-интензивна, а всъщност осигуряването на средства е затруднено. Същевременно това обстоятелство се проявява и като възможност – за идентифициране на нови източници, за трансформиране и разрастване на организациите и повишаване на тяхната устойчивост. Второ, методите за гъвкава трансформация са ценна иновация, така че опитът на автора да анализира, предложи и защити използването им в нестопанския сектор намирам за особено стойностен.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

В комплекта от документи са представени като самостоятелни публикации три статии. Те съответстват на темата на проведеното изследване и са публикувани са в издания с редколегия и/или с рецензенти.

9. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Комплектът от документи, представен от докторанта, напълно съответства на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „доктор“. Публикациите носят необходимите 30 точки за изпълнението им, а представеният труд – 50 точки.

10. Лично участие на докторанта

Нямам съмнение относно личното участие на докторанта при разработването на дисертацията. Професионалният му опит свидетелства, че той притежава знанията и уменията за самостоятелното създаване на завършен изследователски труд. В разработката в достатъчна степен е изразено критичното мнение на автора. Не съм установил наличие на плагиатство.

11. Автореферат

Авторефератът е в обем от 38 стр. Той успешно синтезира осъщественото изследване и предложения дисертационен труд. По мое мнение разширяването на обема му би донесло допълнителна стойност. Авторефератът отговаря на изискванията на ЗРАСРБ. В него е резюмирано съдържанието на труда. Включена е справка за приносите. Приложен е списък с публикации по темата на дисертацията. Предоставена е и декларация за оригиналност и автентичност.

12. Критични забележки и препоръки

По време на вътрешното обсъждане в катедра „Финанси и застраховане“ отправих критични бележки и препоръки, които почти изцяло бяха отразени от докторанта. От такава гледна точка нямам други съществени забележки.

13. Лични впечатления

Познавам лично докторанта както от обучението му във ВУЗФ, така и от професионалната си дейност в нестопанския сектор. Впечатленията ми от него са изцяло позитивни. Той е отговорен, организиран и коректен и демонстрира добър потенциал както за научна работа, така и за имплементирането на резултатите от нея в практиката.

14. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Бих препоръчал на Владимир Милев да продължи научната си дейност в областта и да публикува в международни издания. Считам, че в рамките на професионалната си дейност той ще има възможност да популяризира резултатите от своето изследване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд се отличава с научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че докторантът Владимир Владимиров Милев притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3.8. Икономика, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’ на Владимир Владимиров Милев в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3.8. Икономика; докторска програма „Финанси, застраховане и осигуряване“

15.11.2023 г.

Рецензент:

(доц. д-р Джеймс Йоловски)